

ПРОЛЕТАРІ УСІХ КРАІВ
З'ЄДИНАЙТЕСЬ!

Соціалістична Partія Канади.
Socialist Party of Canada.

Робітники в боротьбі згублять лише свої кайдани, а здобудуть усей світ!
К. МАРКС.

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РОБІТЧОГО ЛЮДУ

ПЕРЕДПЛАТА:
На рік \$2.00
Шість місяців \$1.00
Чверть . . . . . 60 цт.
Одно число . . . . . 5 цт.
До старого краю . . . \$2.20

THE RED FLAG

Socialist weekly paper for Oukrainian proletariat in Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Червоний Прапор
(The Red Flag),
467 Manitoba ave.
Winnipeg, Man.

Ртк 1.

Вінніпег, Ман. Четвер 26 Децембра. 1907. ** Winnipeg, Man. Thursday, 26 December. 1907.

Число 5.

ПОЛІТИКА З

ФАРМАМИ.

Канада це—ланка на мисливій. Квебек це—дверці, а замість нужденного сухаря показують мишам в глибокій Канаді „дарові фарми“.

В Європі голод, нужда, безробіття, і скільки сот тисяч обездолених сідає на кораблі їхати, шукати щастя за морем. Іде швед, кидає своє всеяне камінем поле, іде фін, якому остогидло жити в самою рибкою, тікає росіянин з під царської шибиниці, англій з брудних улеців голодного для пролетарів Лондона, тікає румун з Галичини, лише чверть свого морта на пасовисько панським козаки. Досить на працював ся бідаха, досить намахались його руки на ланах Сангушка чи Потоцького за 25 австрійських центів. Тепер навкрути велетня корабля кидає море, здимаються хвилі завивають з паньско стодоло. Позаду навіки лишилася іроклята Европа з її корольми, урядниками, жандармами та злиднями.

А пасажирі з кляси радіють, танцюють, усі веселі. Кожний певний, що ось прийдуть до Канади, зараз той візьме за \$10 фарму, а той до фабрики піде за \$3 в день. Русин сидить і в третій раз перерічує взятую з краю газету — „Канадійський Фармар“. Не знає сіромаха, що то за газета, ким вона і навіщо пишеть ся. А у „Канадійському Фармарі“ так хороше розмальоване щасте фарморське. Ті 160 акрів не дають спати, усе ввижаються вічному хліборобові.

Приїхали до Квебіку, поражували емігрантів, як товар—тепер ідуть, хто ку-

ди хоче, Канада простора, іди пошукай по ній щастя. І шукають. Сотки тисяч шукають! Одні гори каміні в Онтаріо розбивають, думають може в петрах гір сховано те щасте. Інші під землею у майнах до сердця землі докопуються, деж доля? у землі питають. А майна лише стогне та валиться та ховає навіки під ґрунтом непроханих гостей.

А той, що на фармі осів, задрісним оком позирає на дикого муса, бо канадійському мусові краце жити, ніж канадійському фармареві. А четвертий незнайшовши долі-щастя єдиного, кинув усе і пішов бомувати і висівивує по прерії йдучи: „Нема в світі долі, її не зібрати!“ Натім і сталося—замість долі знайшли той бігу, той вільбару, той шуфлю, а той і смерть під колесами машини. Шукали волю, а знайшли європейське заслання та каторгу, чи то пак, перепрошано: до Сибіру далеко, фармарське заслання, та Канадійську роботу. А тож як, як не заслание, а тож як, як не каторга? Літом з фарми до фарми не можна дійти, бо вода, мочари не дають, доріг нема, зимою сніги, морози не пускають.

Жеве собі фармар з жінкою, як Адам з Евою. Навкрути їхнього раю лише вовки вють...

А тим часом по Европі, по Галичині бігають агенти капіталістів, брешуть про заморський рай Канади. „Канадійський Фармар“ піддужує русинів; подібні до його газети закликають перездиту до Канади бідаків інших націй.

Навіщо вони се роблять? Чи вони не бачуть, що на-

лоті муки кличуть парід? Навіщо ліберальний уряд Канади веіма силами етягає еміграцію з усіх кутків світу?

Капіталістам треба грошей. Колиб ледові обшари північного моря давали б який дохід, то капіталісти і їх би загервали. До ледоватого моря далеко, але з колонізацій західної Канади вони зробили добрий бізнес. Капіталіст володіючи грішми, прагне, щоб гроші родили гроші. Він пускає їх у оббіг. Будує фабрику, вкладає у великі підприємства. Але капіталістові мало заробити річей, йому треба їх продати. Добре, коли є ринок, на якому купують товари, а коли той ринок за слабий, зубожилый—о тоді але.

Нам на кожному кроці кажуть, що Канада — „держжава“, що в Канаді „права, закони, свобода рівність“... Брехні! Канада, а особливо західна Канада, це одно величезне підприємство жмені капіталістів. Хто править Канадою? Домініантний парламент, а в йому сидять усі найбільші дукари Канади! А по провінціанальних парламентах теж лише капіталістом рабіє. До англійського короля задалеко, до бога за високо. І стала канада дивною доларників-мільонерів.

Вони вибудовали по краю фабрики, але їм треба на ті фабрики робітника. Послали до голодних країв Европи агентів, ті набрихали про „рай Канаду“, і наповнили фабрики „шукачами щастя“. Молоденький Капіталізм Канади обтер вуся, усміхнувся і почав смакувати червону кров пасивних рабів.

Але капіталістові треба ринка. Капіталістові треба ґрунту, де він міг розкорінитись і вирости—треба „хатнього ринку“. Хатнім ринком скрізь для капіталізму служить селянство. Воно трохи заморне, його можна по малу дойти. Але в Канаді, в західній Канаді сего хатнього ринку не було. Правда були тут бобрин, буфли та індіани, але їх канадійський капіталізм („Компанія Гудзоновського залива“) використав для заґрянничної торгівлі, знищивши індіан, сам би згинув колиб не приступив до „політики фармів“.

Пасивні агенти не спали. Кораблі що дня виладовували на береги тисячі прагнучих дістать дарову, фарму. І у офісах показували розкартковану ману західних провінцій. І повні енергії їхали культурити країну вовків та відмедів. Помінемо, що в Канаді люті зими, нестерпуче некло літом, недаючи життя москити і инша погань. Це нещастя природи, і їх можна побороти. Але ж фармар етогне не від того. Інші причини завдають йому муки.

Фармарі не знають, що вони лише „ХАТНІЙ РИНОК“, лише „ГРУНТ ПІД КАНАДІЙСЬКИЙ КАПІТАЛІЗМ“.

Але най тепер зрозуміють. Капіталісти роблять хлібороську машинерію, мають до епродажу худобу, коні і т. д., усе аж до возів і шуфель. Даючи „за дурно“ фарму домагають ся у тебе, щоб ти в три роки обробив кякість поля і відбудував ся.

А щоб усе се зробити звичайно мушиш поробити великі закупи у компаній. „Не вмер Данило—боляч-

ка задавила!“—фарму дали за \$10, а машинерію примусили взяти за \$1000.

А не хочеш купувати—зліцтують! Канадійські закони суворі і, як вірні пси, охороняють інтереси капіталістів.

Заводючи в Канаді хатній ринок і ґрунт, капіталізм усе зробив, усе обміркував, щоб фармарство було покірлеве, як вівця.

Насамперед постарав ся капіталістичний уряд Канади, що до розселеня фармарів. Капіталісти знають, що коли люде живуть у купі, то вони сполучившись можуть собі зарадити у всякій пригоді. ТОМУ ФАРМАРИВ РОЗСАЖУЮТЬ ФАРМА ВІД ФАРМИ НА ДВІ, ТРИ І БІЛЬШЕ МІЛЬ. Горожанській обовязок канадійського фармара, лише купувати товари капіталістического. Купуй і мовчи! ти—лише „хатній ринок“.

Капіталістові треба, щоб фармар був дикий, щоб у його не було громадянности. Тому то Канадійський уряд так проти поселеня парода селами. Колиб фармарі жили селами, вониб лехко зорґунізувались і скинулиб з себе ярмо компаній.

Фармар мушиє бути лісця капіталіста диким нелюдом. Його обовязок лише голусовати за лібералами та консерваторами, а читати лише біблію, та „Канадійський Фармар“.

А як страдають фармари, що так далеко розспані один від одного! До церкви, на мітинги треба йти по 15 і більше миль—А капіталіст іде до свого чорчу на автомобілі по цементовому стріту... Рабам мочари, панам стріти... А нещасні діти фармарські! щоб навчитись лише той абетці при-

мушені сходитись до школи з далеких далечинь. Бити свої слабенькі ніжки, мокнуть на дощі, мерзнути на холоді. Завіщо вони страждають? А діти капіталістів вчать ся по великих містах, в теплі та роскошах побирають вищу науку. Рабським дітям абетка—панським коледжі!..

Але фармари не можуть довго бути певні своєму становищу. Згадаймо як залялювали Каліфорнію. Спочатку капіталісти розсадили фармарів, як по клешторах. Потім, коли обетали собі „Хатній ринок“ і розрослись—не пожаліли фармарів, ні! Відбудували фабрики, капіталісти забрали висіли і фарми. А каліфорнієських фармарів, просто поробили робочими руками, пролетарями.

Запитаємо канаднієських фармарів, чи Ви певні, що одного доброго дня Вас усіх не зліцтують компанії? Ви в зубах капіталізму. Ви також жертва капіталізму, як і фабричні пролетарі. І фармар, і пролетар страждуть, аби з ваших мук ріс капіталізм Канади. Перед більшою фармарів ліцтація банкруцтво.

Доля фармара і доля пролетаря злилися. Ворог один. Пролетарі і фармари мусять зіднатись в одну могутню Соціалістичну Партію Канади і побороти капітал. Най робітники роблять машини, най фармарари роблять хліб. Ті дадуть фармарам дурно машини, фармари дадуть пролетарям хліба. А від капіталізму най не личиться і спогаду!.. Пролетарі—„фабричні руки“—фармари—„хатній ринок“. Обом завязав сьвіт і долю капіталізм.

Як фармарам не тяжко організуватись (а ми тежер знаємо завдяки якої політиці), всетаки вони мусять, щоб не пропасти, взятись за сью роботу. До всіх виборів, до всіх парламентів **НАЙ ІМЕНУЮТЬ СОЦІАЛІСТИЧНИХ КАНДІДАТІВ!** Соціалісти на самперед, як тільки дістануться до уряду, постараються знищити підлу роботу капіталістів—підлу „політику з фармарами“.

Соціалісти загоять рани і болі всього, вже вкинець змученого, народа, бо соціалісти це сам свідомий нарід. Стійтеж за соціалістичних кандидатів! Повстань, фармари! повстань робітни-

ку! здобудьмо Канаду для працюючих!

ДО ГРАЖДАН
МАНІТОБИ!

Наближають ся вибори до Домініального Парляменту Канади. Соціалістична Партія Канади хочеть поставити на Манітобу своїх кандидатів. Ні ліберальні, ні Консервативні послі не загоїли ран робочого люду. Це зроблять соціалісти. Граждане Манітоби! Ви досить натерціли? Відгукнуть ся на поклик Соціалістичної Партії Канади, як один муж підіреть своїх соціалістичних робітничих кандидатів!

СОЦІАЛІСТИЧНА
ПАРТІЯ КАНАДИ.

(Історичний нарис.)

Перша проба уформування в Канаді соціалістичний рух, як рух противний обом старим партіям капіталізму—партіям: ліберальній та консервативній—мала місце яких дванадцять літ тому назад. У ту пору в Торонто, Онт. видавці часописі „Citizen and Country“ (Горожанин і Вітчизна),—Джордж та Вріглі (Wrigley), при змочі кількох однодумців заєнували „Канаднійську Соціалістичну Лігу“. Ліга зорганізувала кілька своїх відділів у Онтарію, а кілька у тодішніх Територіях (то-бто в Альберті, Саскачевані та Манітобі) і в Британській Колумбії. Хоч ся організація і не була вповні осьвічена в справах економічних, все таки треба признати, що вона зробила досить доброго, хоч би лиш через розширюване соціалістичної літератури, а „Citizen and Country“ бодай старав ся познакомлювати товариств, роскинених по цілій Канаді із своїми взаїмними змаганнями.

В 1901 р. венкуверській відділ Ліги переименив ся в провінціоальний Екзективний Комітет Бритнійської Колумбії. Товариши з Онтарію зложили тоді \$50.00 в дарунку на цілі організації в Бр. Колумбії, а за ті гроші тов. Дж. Кемерон об'їхав всю провінцію та зорганізував вісім чи десять відділів, що разом з попередно зорганізованими відділами виступили вже як Соціалістична Партія Бритнійської Колумбії. Однакож з браку більших фондів годі було провадити пропаганду на більшу скалю, і відділи майже виключно ограни-

чували свою діяльність на розширюваню соціалістичної літератури.

Підчас великого страйку за осьмигодинний робочий день у майнах в околиці Kootenays, Ф. П. Петініс видавав в Фергусон, Б. К. часопис „The Lardeau Eagle“. Завдяки завзятій обороні страйкерів та соціалістичному напирьку „The Lardeau Eagle“ молоді Соціалістична Партія Бритнійської Колумбії узнала його за свій офіціалний орган.

Незадовго опісля в 1902 р. в наслідок умови між товаришиами Петінісом та Врігліном, застановлено видаване „The Lardeau Eagle“, часопис „The Citizen and Country“ перенесено з Торонто до Ванкувер. В липні 1902 р. появиля ся вона вже під назвою „The Canadian Socialist“.

З браку своєї преси у Торонто ідеалістичний рух в Онтарію векорі, природно, розвіив ся.

Рівночасно у рядах соціалістичних в Бр. Колумбії запанували дискусії, а вітак і замішання з причини тодішньої платформи Е. Н. Б. К. Ось вона:

1. Пряме законодавство (зн. без потвердження законів сенатом та губернаторами. Парлямент ухвалював би закони і закони входили-б в жите без вгляду на те, чи подобають ся вони правительствуючим класам, чи ні).

2. Пропорціоальне представительство у парламентах.

3. Скасоване масткових кваліфікацій для виборців та кандидатів у громадських (жнієірав) виборах.

4. Скасоване системи кандидатських кавцій при виборах провінціоальних.

5. Загальне право голосоване для всіх дорослих.

6. Мінімум заробітньої плати \$2 в день для дорослих.

7. Скорочене годни праці у всіх фахах до 44 годни на тиждень.

8. Перебране всіх майнів на власність провінції і заряджуване ними для користа народу.

9. Постепенний податок від землі, подібний до Нью-зіландського.

10. Дурно лікарська опіка для всіх, що її потребують.

11. Згідне з наукою і практичне заряджуване риболовством, лісами та водами для користий народу.

12. Затруднене для неза-

труднених при конечній і корисній праці

13. Розширене власти громад (мюнісіпалів).

14. Дурно сьвітське і примусове образоване для дітей низше 14 літ. Достаргуване для дітей після потреби книжок, іджень та убраня з публичних фондів.

15. Перебране на громади та публичний надзір над торговлею з напитками.

16. Скасоване пул-тексту та податку відличної власности

17. Скасоване системи нагороджуваня приватних осіб та корпорацій дарованою землею та грошевыми підпомаганами.

Загальна думка була, що в платформі треба чогось більше спільного з інтернаціоальним соціалістичним рухом. Ідеалістична підставка „Соціалістичної Ліги“ висказала ся невистарчаючою, аби на ній збудувати партію, яка могла-б успішно бороти ся з високо-розвипеним Капіталізмом Бритнійської Колумбії. Тому повстала ріжниця поглядів між членами партії, яка закінчила ся тим, що товаришці з Наяімо виступили з партії і зложили „Револуціонну Соціалістичну Партію“ з відділами у Vancouver, Ladysmit і Northfield.

Рівночасно дістали у свої руки ледво існувану тоді „робітничу“ часопис панаймську „The Klarion“.

(Дале буде).

Мир. Стецишин.

xx

Павло Розвій-поле.

ПРОРОЦТВО.

З етогоном, в танцях шалю, хмар женучи неокраїні зграї, студійню стелючи мертві лани, з півночі вихорь бушує.

Ніч осіння, широка, як море ввесь, ярайовид затопила собою.

На горах осіни плачуть і гнуть ся в нітьмі; шумом віт переповнено морок.

А внизу, в заграві жовтого сьвітла столиця лежить.

Рудим ретязем мури її обхопили в гадючих обіймах. Чорні башти голови в вихрі кунають. Дзвіниці біліють сотнями сотень у ськюд; а бані церков тепер бовваніють в півмроці.

Місто розбіглось безкраю чорною масою чорних дахів, свої береги поховав у темрявах ночі.

Річка, мов та росколина-прірва, його уподовиш перетяла.

Над горами в евісті хуртовини, геть в далечинь лютючи, проноситься ніколи бовкання дзвону,—стогін

забутий в просторі... То вихорь десь дзвона хита на дзвіниці...

І ночі тієї стриної, ступаючи тяжко в глибокі вибої, зіходив на гору той, кому вільного місця уже не зосталось в поневоленім краю.

Вітер розхрістав одежу йому і бороду геть размахав разом із бідим волоссям...

Там на верішку, де хмари вже ось недалеко, спинив ся вигнанець і, спіраючись лівою рукою на стовбур старої ялини, що тремтів наче груди жіночі, блиснув очима і погляд орлячий кинув у низ на той город, що так ще недавно кровью повстариного люду мив свої стіни.

І, простягнувши правицю своєю, в гоміні вітру, в плачу борів слово, мов стріли, в долину шпурнув:

— „О городе великий, юдолю мук і плачу! не довго ще будеш підпливати кровю вірних моїх, не довго слізьми їхними вмиватимец лице своє“...

... не митимец лице своє! ревла буря.

— „І ти, ріко, не довго ще тобі розносити тугу по землі потечеш ти не забаром кровю і огнем і славою великою в усі кінці, в усі ріки, благовістуючи день радості“.

... день радости! топтав сосну ураган.

— А ти, твердине і місце гадюче, ти бачила, як родив ся в тобі у ширь перший, ти чула, як брызнули вперше кайдани невольничі—ти і мури твої побачите день і сонце ясне, і весна рожева вквічає вас квітками пахучими, барвистими, де квіччались ви головами відрубаними“.

... головами відрубаними! стогнали нетрі.

— А ви що підете негли до шибениць і дожі вкладаєте в руки катівські—спіть спокійно бо суд ваш блище ніж сорочка ваша до тіла вашого“.

... до тіла вашого! дзвонив верховіттям вітер.

— А ти народе мій, отаро овеча, ти станеш завтра зграєю львів і погинуть під пазурами твоїми сьогодніні роспинатели народа мого... Амінь!“

... Амінь!.. Вітер шарпав слова понад борами... бори стогнали.

З осідаючих хмар сніг ударив і місто завилось у жовту намітку. Кругом стало чорно. В бушующим морі

чорного шуму сховався вигнанець...

Слова ж його полетіли в шалених обіймах негоди.

Весною, коли часті бувають пожежі на хмарах, вони заговорять громами...

Присвята

Ользі Самійленко
Москва, Осінь 1906 р.

ХРИСТОС ЧИ ПРОЦЕНТ?

Давно-давньому, навіть в пору найбільшого розквіту невольництва, торговці невольниками провадили своє огидне ремесло під дощем невідгінних усів. Правительство їх часто переслідувало, церква їх проклинала, а суспільність рішучо догортавало ними.

Тепер світ поетувив і інші торговці невольниками йдуть гордо під прапором Христа та під зашитою держави, а суспільність заховаючи приплескує їм. Давні торговці невольниками привозили до Америки ЧОРНИХ невольників і заробляли на тім добрі гроші. Та, о скільки історія зміна, ні-один торговець не впавав на думку, що ще більші зиски можна робити ввозуючи БІЛИХ невольників до Америки, а відтак відвозуючи їх назад до Європи. Треба було аж довголітнього поступу цивілізації, аби відкрити таке чудове жерело доходу. Треба було аж капіталізму та „генерального генерала Ботта з його Соловейщин-армією.

Все-канадійське ліберальне правительство в Оттаві дало минулого року мільон доларів на спровадження Іпанців до Канади. Опозиційне консервативне провінційальне правительство Бритійської Колумбії натомість зробило угоду з Соловейщи. Армією, аби та доставила до Ванкувера щось 40,000 недовитків з лондонського бруку. Ціле літо вела ся спільна імміграція до Б. К. Криза у Бр. Кол. може що найспільніше з цілою Канади. Внаслідок сего тепер по улицах Ванкувера кілька тисяч народу ходить без роботи, в голоді та холоді.

Соловейщин армія дістає від правительства 10 процент з кожного іммігрантського тикета, який продасть. Отже заробок має не аби який. Після контракту з правительством Соловейщій Армії має вести імміграцію ще через цілу зиму і найблизшу весну. А роботи нема вже і тепер. Та хитрі „жовніри спасення“

використали се, аби вбити двох зайців за одним вистрілом. Іменно збирають фонди на відслання незатруднених назад до старого Краю.

Нещасні, уявивши й прощати душі винуватих лондонських пролетарів дістається в християнські руки „жовнірів спасення“ а сі за 10 проц. везуть їх аж до Ванкувер і там викидають на брук; бо в Ванкувері, як і в цілій Америці, роботи нема. Відтак нагадують собі свої жертви і ловлять їх знов з бруку та везуть за 10 процент назад до Лондону. Гроються бідними людьми в фут-бол.

Приглядаємо ся гарним мундурам жовнірів воєнного бога, прислухаємося до їх підсказної музики та може й думаємо, що люди, що допомагають убогим на приказ Христовий. Однак чим се справді такі любов для Христа та вбогих, чи лише любов для процентів капіталістичного світа?

Мирислав.

ЗАКЛАДАЙТЕ КОМІТЕТИ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ!

Товарищі! ми мусимо організуватись як найскорше бо опануємо Канадою лише тоді, коли станемо могутною організацією по цілому краю.

Після статуту нашої Партії ПЯТЬ ЛЮДЕЙ (чи мужчин, чи жінок), уже мають право і мусять завязати комітет С.-Н. К.

Деб ти не був, робітнику, організуйся! На фермах, вакемах по фабриках, на пароходах на залізницях—вжик Комітети Соціалістичної Партії Канади.

Руські робітники, ведіть справу по братському з робітниками інших народностей. Темних навчайте, підліх викидайте з Товариства.

Роби, робітнику так, щоб як простора Канада куди б ти не поїхав, куди не подав ся; щоб скрізь знайшов свої комітети—від Квебіку до Ванкувера; від півночі на пополудне!

Завязавши комітет (Локаль) маєте вибрати уряд: касієра, фінансового секретаря, протолярного секретаря, та ще двох комітетових.

Про те, що ви з'організувались маєте оповістити або Українській Вінніпегській Локаль 467 Manitoba ave, Winnipeg Manitoba, або

Державний Екзекутивний Комітет Партії у Ванкувері на Бритійській Колумбії. Р. О. 836. Vancouver B. C.

Від доміняльного Комітету дістанете: чартер (себто посвідчення, що ваш комітет є комітетом Соц. Пар. Кан.), комітетові книги, членські картки та маркі, а також програм-статут та платформу Партії.

Де треба організатора пишть по його або до Вінніпегу, або до Ванкуверу.

Робітнику нас капіталістична мордує тепер! годі спати! Організуємось!

З РОБІТНИЧАГО ЖИТТЯ.

— Новий закон для оборони робітників в Австралії. В Австралії тепер робітникам живе ся далеко краще, ніж в найлицих краях Європи та Америки; і заробітна плата там більша і оборона робітників значно краща, ніж в якій иншій країні. Тепер в Австралійській парламенті вносять новий проєкт законів, який знов принесе дуже багато користі робітникам. Сей закон зв'язаний з тими законами про привіз і вивіз товарів, які там заведені; на їх підставі кожній промисловцеві, що вивозить свої товари з Австралії, платити мито вносити в повинні мита з тих товарів, які привозяться до Австралії. Тепер новий законопроект заводить такий порядок: той промисловець, який зможе довести, що він платить робітникам високу плату, платити того мита не повинен. Таким чином, закон примусить фабрикантів платити робітникам високу плату. Для того, щоб означити, яку плату лічити справедливою, закон заводить спеціальні митові ради, що мають розглядати всі умови праці робітників визначати справедливу плату і потім судити, щоб її не зменшувано.

— При бюджетовій дискусії в німецькій парламенті забрав голос А. Бебель, провідник соціально-демократичної партії, і звернув увагу правительства, що Німеччина находити ся на передодню кризи. Відтак зійшов на процес Максіміліана Гардена, якого граф Куно фон Мольтке скаржив о образі чести, та запевнював що якби поліція потягнула до судової відповідальності всі особи, зацікавлені в

Ганна Супруненко.

РОБІТНИКАМ.

Ви, що робили від віку й до віку,
Ви, що терпіли без міри без ліку,
Час вам повстати,
Кайдани скидати,
Волю дістати!

Вас пригнітали і ви похилили-сь—
Та чи кому ви рабами вчинились?
Більш не скоряйте-сь!
До бою збирайте-сь
І прокидайте-сь!

Сила й завзяття нехай вас не кида,
Правда за вами—ваша й перемога!
Не підлягайте!
Часу не гайте!
Вставайте!

Темнее царство скоріше руйнуйте,
Світле, нове на руїнах будуйте!
Годі-ж мовчати!
Час розпочати!...

тим процесі, то виїшов би скандальний панамський або Дрейфусовому, бо провинивши ся находять ся на найвищих становищах у державі, а між ними находять ся й члени царської родини. Ся „метанка суспільності“ явно і тайно забавляла ся виротвиродне спільковане з мушкетерами; яноче тіло для їх звіроднілого смаку було важке—знадто звичайне і не-емачне.

— Вініпег. Сіонар (Canadian North Company) перед двома тижнями сквітована 50 робітників у своїх вінніпегських шапах. Тепер ходить чуток що хоче цілком застанувати свої шаці, себто викинути на мороз та голод тисячу людей!

І як шлея того не бути соціалістом! Організуйтесь, бо всі пропадемо!

ЗІ СВИТУ.

В Вікторії, Бр. К. один протестантський мін Гунтер, заявив, що скорше голосував би на чорта, ніж на соціалістичного кандидата. Очевидно мін та чорт—то невеличкі вороги.

ПАРТІЙНИЙ РУХ.

— За припорушенням конгресу робітничих юнів, що відбував ся в Вінніпегу в септембрі с. р., Альбертійський Екзекутивний Комітет юнів видав поклик на конвенцію, що має відбути ся в Келгарі, в суботу 14 грудня с. р. На конвенцію

мають прибути делегати від всіх юнів робітничих, соціалістичних організацій та фермерських товариств справедливости (Society of Equity). Цілю конвенції буде написані і ухвалені політична платформа, на якій мали б полудити ся для спільної політичної акції робітники та фармери Альберти. Сподіємо ся, що фармери та робітники стануть в ряд з передньою стороною все-світнього робітничого руху—з соціалістичною партією. Поклик підписаний товаришем Дж. Ф. Леченій, вісімим для українських товариств в Вінніпегу з дня заложення локалю. Тов. Леченій як де піде там сеїчас і зробить чимало для соціалістичного руху.

— В Торонто є сеїчас чотири „бренчі“ С. П. К.—англійський, італійський, фінський та єврейський.

— Фінська соціалістична організація в Порт Артурі Онт. вступила до Соціалістичної Партії Канади. Організація має 160 членів.

— В Торонто, Онт. кандидує наш товариш Дж. Сімсон на ситі-мейора. До си був він членом шкільної ради в Торонто.

— Тов. Петіліє розсіває по Альберті науку соціалізму таки безмилосердя. Консервативного посла з Келгарі, Меккартія, загнав на днях на публічний мітінгу в кут, так що той вже не скоро покаже ся перед людий. Тов. Петіліє доказав йому, що він ні не знає потреб робучого народу, ні не старася їх пізнати, а го-

ворить, що допомога робітникам.

Провінціональний Екзекутивний Комітет Британської Колумбії рішає ся удержувати сталого платного організатора.

Італіянські товариші в Торонто, Онт. мають гарний хор і звичайно співують гарні пісні на соціалістичних мітингах. Багато цікавих приходять послушати співу і дістають не лиш спів, але й промови про соціалізм в додатку.

Товариші Абрам і Гавторичевіт мають великі успіхи в агітації по острову Венкувер.

Пише тов. Юнг з Нанаїмо, що там священник Меклявд навернув ся на соціалізм і говорить тепер в церкві такі проповіді своїм вірникам, що не один із найчервоніших товаришів в Нанаїмо не все відважив би ся такі червоні промови говорити перед публікою.

ЧЕРВОНА АЛЬБЕРТА.

В Келгарі Алта, конвенція юній соц. організації та фармарських товариств справедливості, що відбулася 14 грудня с. р., кінчилась на тім, що постановила поставити до маючих бути домініальних виборів **ЛИШЕ СОЦІАЛІСТИЧНИХ КАНДИДАТІВ.**

Ставлять 4 кандидатів. 2 з північ, а 2 з полудневої Альберти.

Най живе соціалістична Альберта!

Робітнику! коли ти щиро працюєш на капіталіста ти твориш тоді найбільший злочин перед собою і робучою класою.

Домініальний Екзекутивний Комітет. (засіданє 3 грудня с. р.)

Присутні: Причард (председатель), Пітерсон Кінгелі і декр. Дейле.

Відчитано лист від льокалю в Вінніпегу, що в нїм доноситься про зріст партії та добрі вигляди на будучність.

Від Дж. Фрейзера, секр. провінціонального Екзекутивного комітету Онтаріо, з просьбою о чартери для льокалів в Порт Артур і Галт. Оба чартери видано.

Від тов. Петініса з Едмонтон, Алта, з залученєм відповіди тов. Легенія—Шірерова.

Від тов. Лсгенія в справі політичної ситуації в окрузі McLeod, Alta.

Від Мир. Стецишина з Порт Гейнї в справі Української Соціалістичної Лїги, Тов. Стецишин викладає повномочія від заряду в Вінніпегу, якого йому потрібно для зродненя угоди з домініальним Екзекутивним Комітетом.

Також від Джорджа Кірінатріка з Ньюорку та Елберта Гілія з Едмонтону. Після передискутованя поручено секретарєва відповісти на сі листи.

Заплачено: секретарєва за місяць новембр—\$ 15., Кінгелєви за оголошеня та друк 8.50. Одержано: від льокалю Вінніпег, \$1.10, з розпродажи книжок \$ 0.10.

Вінніпег. 1 дец. відбулись річні вибори комітета Укр. Віп. Льокалю Ч. 2. Вибрано касєром т. Кульку, фінансовим секретарем т. Корсака, протокулярним т. Оробко, організатором т. Головацкого, для роботи по Вінніпегу т.т. Ю. Ткачука, Корчака та Параговського.

7 децембра Вінніпегський Льокал Ч. 1 відбулись вибори. Вибрано 5 комітетових. Крім того Льокаль Ч. 1 вибрав зпоміж себе Провінціональний Комітет для Манїтоби 8 членів. Сї вибори Провінціонального Комітету ще не затвержені Дом. Екз. Комітетом.

Він. Льокаль Ч. 2 має вже 105 членів.

Вінніпег 15 дец. Всенародне віче. Зійшлося звиш 200 людей. Председателем оббрано Ю. Паніцака. Секретарі Корсак і Оробко. Обговорювалася справа арешту комітетових Віп. Льокалю Ч. 2. Говорили т.т. Головацкий і Терненко. Терненко сказав, що напад з боку капіталістів та їхніх наємних псів можно було сподіватись зараз з роспочинном соціалістичної роботи у Вінніпегу. Вони тільки шукали поводу причинитись. Але боротьба тільки нас зміцнить. Народ мусить тепер, як найдужче з'організуватись.

Після промови т. Терненка вписалось до партії 10 членів і зколектовано \$33.45 ц. на судову боротьбу. Натрїй усіх присутних революційний, всі готові були йти на які хочь жертви. Далі говорив тов. Качмарик про кризу в Штейтах і внаслідки в канаді та Европі. Потім були бесідники т.т. Пейніна, Ланцуцкій, Антоїна Джекс, Василина Будникова і інші. Усіх ораторів було 9. Товаришки кликали робітниц Винніпегу з'організуватись, а робітників—щоб помогали своїм жінкам та дочкам просвітитись, щоб робітничє жіноцтво почало брати живу участь в політичнєм житю.

Віче скінчилось співом революційних пісень, щось по 8 вечером, а почалось о 3 пополудне.

Віче скінчилось співом революційних пісень, щось по 8 вечером, а почалось о 3 пополудне.

Віче скінчилось співом революційних пісень, щось по 8 вечером, а почалось о 3 пополудне.

Віче скінчилось співом революційних пісень, щось по 8 вечером, а почалось о 3 пополудне.

ГОЛОС РОБІТНИКІВ.

Stanewall Man, Дец. 15. 907.

Хвалена Редакція „Червоного Прапора“ у Вінніпегу!

З радістю довідалисьмо що появилася давно ожидана нами робітниками газета „Ч. П.“. Наша Руска Українська читальня в Стонволі постановила на зборах дня 18 серчня 1907 року іти рука в руку з соціалістами. Отож витасмо сей поєгуп з радістю, бажаємо „Червоному Прапору“ як найбільшого успіху, щоби „Ч. П.“ украсив всіх огнічних дотепер робітників в Канаді, пропало рабство, аби пропало неволя, а на мієне аби запанували рівність та братерство.

З товаришкїм привітом Руско Українська Читальня в Стонволі.

Миколо Лахманець—голова, Василь Маліичини—касєр.

Залучасмо \$ 2, яко передплату на цілий рік за „Ч. Прапор“.

Кличемо: Всі робітники еднайтесь під Червон. Прапор!.

Ванкувер Б. К. 4 дец.

Тутки у Ванкувері то тепло, якби на весні; кождий день падає дощ, то мало хто робить. Та мало роботи є у Ванкувері, багато людей ходить безроботи. Ходить та ходи, а роботи не дістанеш. Навіть англіки не мають де переночувати. Не один цілу ніч у готелю на крисілі переснить. Я перестерігаю вас, товариші, щоби жаден не важив ся іхати до Ванкувера, бо роботи не дістане. Іван Котик.

Славна Редакціє!

Посилаю Вам \$2, на „Червоний Прапор“, бо я лиш в чув котрі люди були записані, які давали на спомогуті газети, а багато між ними було таких що і я їх добре знаю, бо колись сам був у Вінніпегу—то я дуже заохотив ся до Соціалістичного Товариства. Той і я буду заохочувати сїх людей що замешкують в Едмонтоні і я хочу робити для Соціалістичної Партії бо я знаю які там люди і докого ми належимо. Прошу Редакцію, я чув що в Товаристві є П. Ризюк, мені здається що то мій краєн. Прошу его подати адресу. Ваш товариш Василь Кущнір.

Ваш товариш Василь Кущнір.

Ваш товариш Василь Кущнір.

Ваш товариш Василь Кущнір.

АГІТУЙТЕ ЗА „ЧЕРВОНИМ ПРАПОРОМ“.

Друзів нема, ворогів забагато!

Редакція „Черв. Прап.“, звернулася до редакції „Кандійського Фармара“ щоб він помістив у „Канад. Фарм.“ оголошенє про „Чер. Пр.“. Але той наймит ліберальної партії відмовив; спочатку хотів \$25 але потім передумав і відмовив за жадні гроші. Просто сказав, що не його інтерес, щоби фармари знали про існуванє руської соціалістичної газети.

Робітники! Фармари! Бачите—ліберали бояться щоб не дійшов до Вас Черв. Прапор. Зробіть же навпаки! Роздавайте Червоний Прапор з рук до рук по цілій Канаді, по усіх Штейтах!

Присилайте до редакції свої адреси і адреси знайомих, щоб ми могли посилати їм оказове число „Черв. Прапору“.

ЖЕРТВИ

на процес офіровані 15-го децембра на всенароднім вічу у Вінніпегу.

- Ландуский—25 с., Задукат—50 с., Б. Вургафт—50 с., Гуслик—50 с., І. Возний—50 с., М. Лядвик—50 с., Л. Бернадский 50 с., Романовска—25 с., І. Говірко—95 с., М. Матійчук—2 д., Н. Івонів—1 д., П. Терненко—1 д., Е. Малик—1 д., Корольук—1 д., І. Оробко—1 д., Ю. Римар—1 д., Ф. Задусенька—1 д., Н. Колієнник—1 д., К. Качмарик—1 д., Г. Білоус—1 д., І. Паніцак—1 д., П. Провальний—1 д., М. Ризюк—1 д., Н. Рудко—1 д., М. Тимечко—1 д., А. Матійчук—1 д., Будник—1 д., Ю. Ткачук—1 д., П. Німелович—1 д., М. Кулька—1 д., В. Книшничкий—1 д., М. Малофій—1 д., Е. Косць—1 д., Д. Параговський—1 д., В. Лабінський—1 д., П. Степанов—1 д., А. Джекс—1 д. Разом—\$33.45.

ФІНАНСОВИЙ СТАН

Україн. Вінніпег. Льокалю Ч. 2.

від 8 окт.—до 18 дец. 1907.

ПРИХІД:

Пренумерація „Ч. П.“—69.70. Представленя і буф.—\$127.40. Членські вкладки—\$38.75. Оголошеня до „Черв. Пр.“—\$3.25. Продаж „Ч. П.“ і жертви—\$191.95. Разом \$431.05.

Позичено у т. Задорожного \$300 на друкарню.

РОСХІД:

Від 8 окт. до 30 нов. 907 р.—\$193.65. На представленя—\$75.30. Чартер—\$5.68. Комісового за газету—\$1.30. Мрамур для друк.—\$3.00. Піч—\$6.00. Видрук ч. 4 „Ч. П.“—\$14.00. За Терненка в полиц. карті—\$2.00. На адвоката—\$25.00. Газетин до друкарні—25 ц. Шейда редакт. „Ч. П.“—\$8.00. Столярові—\$5.00. На влаштованє редакції—\$3.35. Звернуто т. Задорожному—\$100. За друкарню—\$210.85. Проведеня електр.—\$8.30. Разом 576.48.

Касєр В. КУЛЬКА.

Фінасовий секретар

Укр. Віп. Льокалю т. Н. Корсак урядус що тижня в галі Льокалю, 467 Манїтова еве., в середу від 7 вечером і в неділю о 2 пополудни. Хто з товаришів хоче записатись в члени, або дати членську вкладку (25 ц.) той зволить до него звернутись.

Прощу т.т. член. Укр.

Він. Льокалю зголошуватись по членській картки і конституцію Партії.

Фінасе, секретар

Н. Корсак.

РЕДАКЦІЙНА ПОШТА.

Вінніпег. Товаришко „Оса“. Дуже дякуємо за Вашу допис; піде в ч. 6. Просимо ширше написати про діночу працю у Вінніпегу. Данте Вашу адресу, або прийдіть познайоMITЬСЯ.

МІТИНГНІ!

Що неділі о 3 години в рогалі ім. Т. Шевченка 467 Манїтоба аве., відбувають ся мітинги. Вступ вільний усім. Робітницї! Робітники! Беріть участь у політичнєм житю...

Виданє Українського Вінніпегського Льокалю Ч. П. К.

Issued by the Ukrainian (Ruthenian) Local of Winnipeg S. P. of C.